

Bevraging GO! Ouders: gezonde snacks en dranken in secundaire school

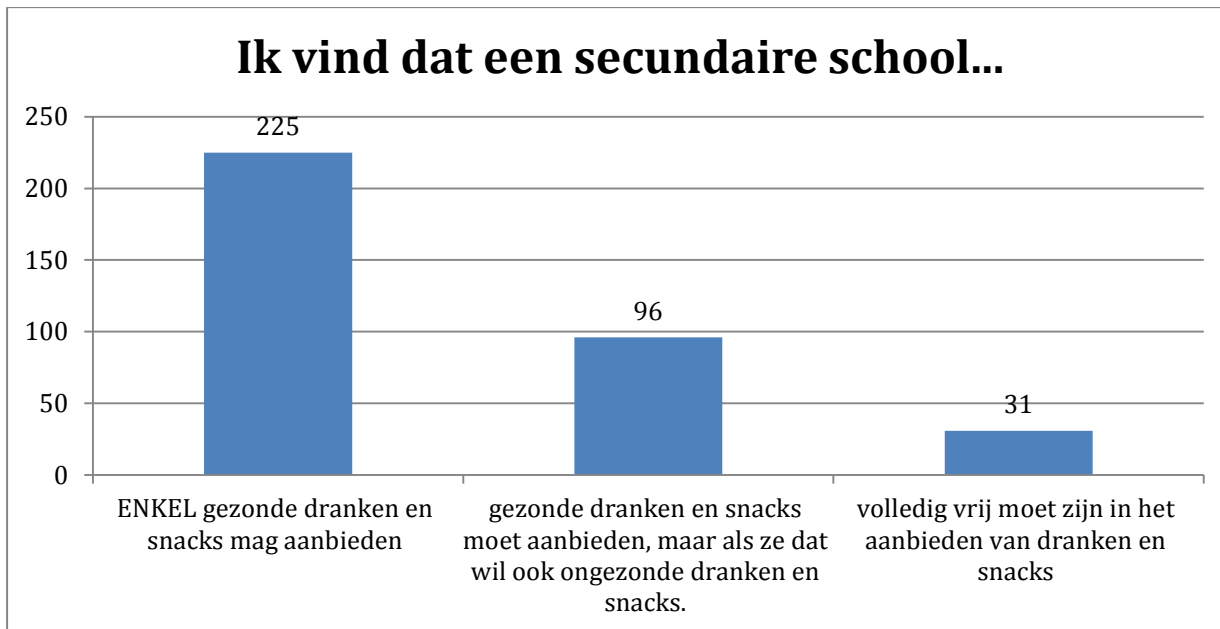
In september 2015 organiseerde GO! Ouders een bevraging bij ouders omtrent het aanbieden van snacks en dranken in de secundaire school. Dit gebeurde naar aanleiding een vraag van de minister aan de commissie Onderwijs en Samenleving van de Vlaamse Onderwijsraad. Om een hoge respons te bereiken en de korte timing te bereiken werd bevraging beperkt tot vier vragen. 355 ouders vulden de bevraging in. We overlopen hieronder kort de resultaten.

Vraag 1.1: Ik vind dat een secundaire school...

A: Enkel gezonde snacks en dranken mag aanbieden

B: Gezonde dranken en snacks moet aanbieden, maar als ze dat wil ook ongezonde dranken en snacks

C: volledig vrij moet zijn in het aanbieden van dranken en snacks

63% van de ouders die de bevraging invulden vinden dat de school enkel gezonde dranken en snacks mag aanbieden. Nog eens 27% vindt dat een school wel ongezonde dranken en snacks mag aanbieden, maar daarnaast ook een gezond aanbod moet hebben. Kortom, wanneer scholen snacks en dranken aanbieden, kunnen we hen dan niet vragen dat zij sowieso een gezond alternatief aanbieden? Wat veel ouders ter sprake brengen, is het toegankelijk maken van kraantjeswater. Volgende citaten uit de bevraging illustreren dit:

“Er is enkel tapwater verkrijgbaar op school, enkel dat mag ook meegenomen worden naar school.”

“[...] er is helaas geen drinkwaterfontein en drinken van de kraan wordt als vies ervaren want niemand gebruikt een beker.”

Sommige ouders geven aan dat de school de school water aanbiedt ‘wanneer nodig’ of ‘tijdens de middag’. Ook hier is het jammer dat de toegang van leerlingen tot gratis drinkwater beperkt is.

Vraag 1.2: Kan u meer uitleg geven bij uw keuze?

We vroegen aan ouders om hun antwoord op vraag 1 toe te lichten. Ze konden dit vrij doen. De ouders die voor 'enkel gezonde dranken en snacks op school' zijn, geven hiervoor verschillende redenen op. We sommen ze hier even op, met de meest frequente motivatie bovenaan.

1. De voorbeeldfunctie van de school: wijzen op het belang van gezonde voeding
2. Er is genoeg ongezond aanbod buiten de school.
3. Dankzij de school kunnen kinderen gezond voedsel leren ontdekken
4. Kinderen hebben die begeleiding nodig
5. Thuis eten we ook gezond.
6. Dit ligt in het verlengde van het beleid in de basisschool.

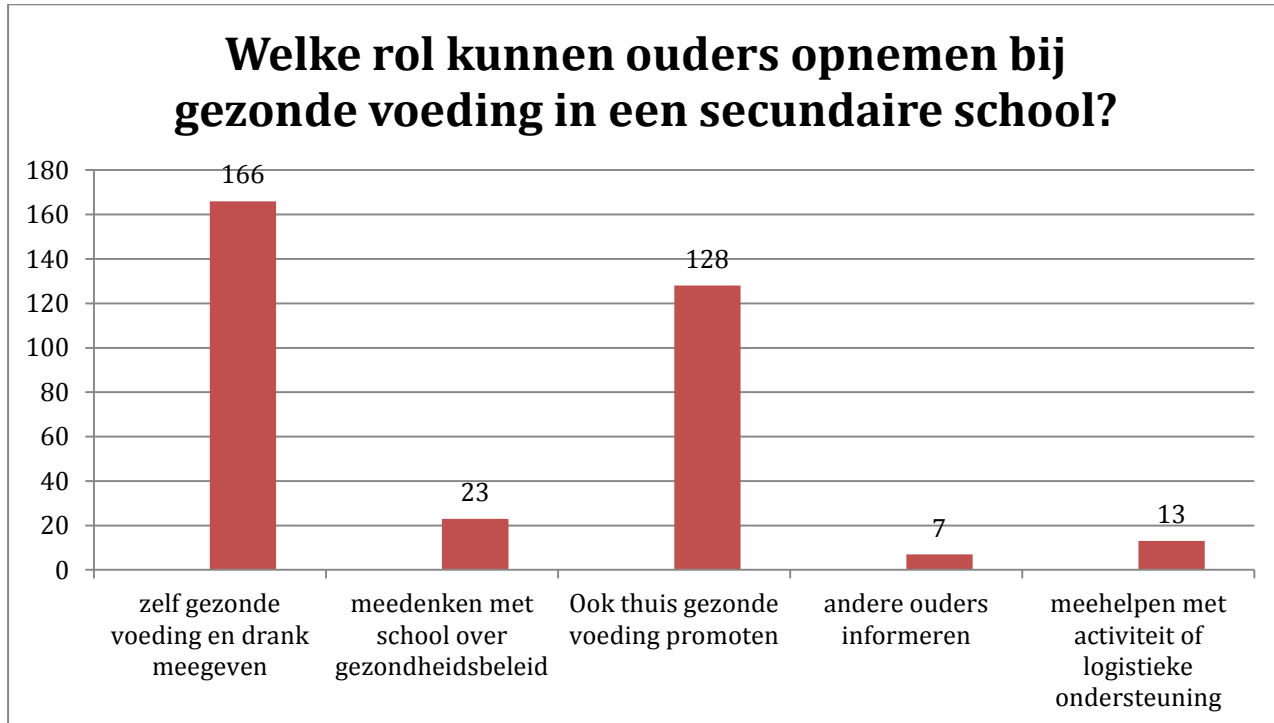
De twee meest voorkomende argumenten zijn de voorbeeldfunctie van de school en het feit dat er buiten de school genoeg gelegenheid is om iets ongezond te eten of te drinken. Ook consequentie speelt een rol voor ouders: hetzij in lijn met de eigen opvoeding, hetzij in lijn met het gezondheidsbeleid in de basisschool.

Andere ouders motiveerden waarom scholen niet alleen gezonde dranken en snacks hoeven aan te bieden. We sommen ze opnieuw op van frequent naar minder frequent:

1. Jongeren moeten zelf een keuze leren maken
2. Jongeren zullen altijd wel hun weg vinden naar ongezonde voeding
3. Wat verboden is, is nog meer verleidelijk
4. Het is niet zinvol
5. Opvoeding is niet de taak van de school

Vooraf het argument dat jongeren zelf een keuze moeten leren maken kwam zeer regelmatig terug. Een exclusief gezond aanbod van de school hoeft hier echter niet tegenin te gaan, zolang dit niet gepaard gaat met een verbod op het meebrengen van ongezond voedsel.

Vraag 2: welke rol kunnen ouders opnemen bij gezonde voeding in een secundaire school?

Ouders zien voor zichzelf vooral een rol weggelegd als opvoeder thuis: door het promoten van gezonde voeding en door deze ook mee te geven naar school. Toch geeft een geëngageerd deel van de ouders ook aan dat ze kunnen meedenken over het gezondheidsbeleid, mét resultaat, zo blijkt uit een aantal reacties:

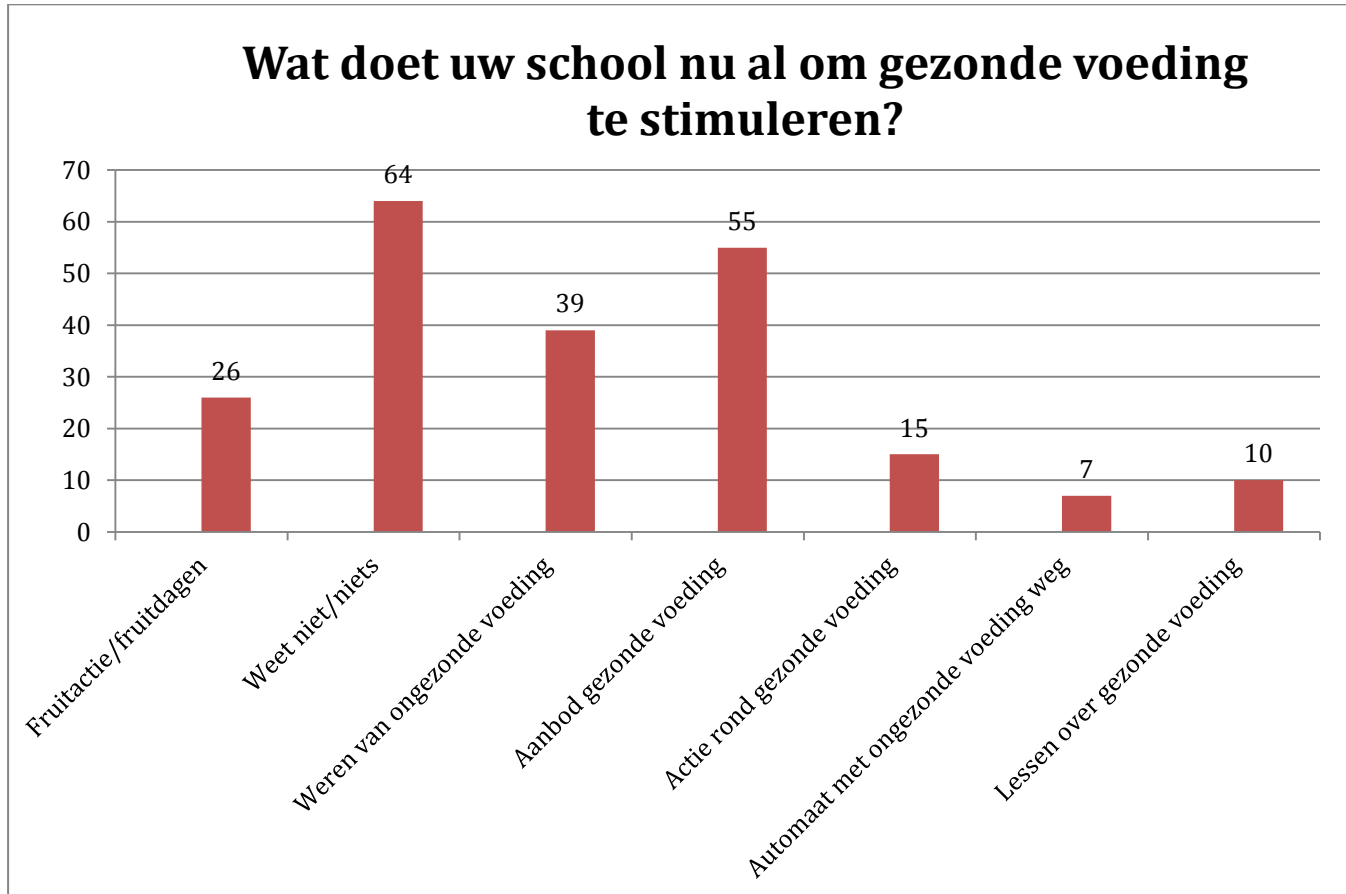
“Als ouderraad hebben we vorig schooljaar uitgebreid over het thema gediscussieerd. We hebben het dit jaar in het schoolreglement laten plaatsen.”

“Ouderverenigingen en individuele ouders kunnen vragen om de automaten weg te halen en/of dit zeker bespreekbaar maken op school. Eventuele alternatieven: fruit/groente-automaat, yoghurt en melkautomaat.”

Ook het bijzonder decreet voorziet dat er binnen de schoolraad overleg moet zijn over gezondheids-, veiligheids-, en welzijnsbeleid van de school voor de leerlingen. (artikel 21, paragraaf 10). Draagvlak voor een gezondheidsbeleid op school is sowieso erg belangrijk en participatie van ouders (en leerlingen) is hiervoor de sleutel.

Verder halen heel wat ouders met enkel kinderen in het basisonderwijs de actie ‘Tutti Frutti’ aan. Soms kennen ze deze bij naam, soms verwijzen ze naar ‘fruitdagen’ of een ‘fruitactie’. Deze actie is dus heel zichtbaar en wordt ook als gezond herkend. Voorlopig bestaat dit project echter nog niet voor het secundair. Een uitbreiding zou hier zeker wenselijk zijn: voor de vele jongeren die het project al kennen uit het basisonderwijs is dit dan gewoon een logische voortzetting. Overleg of een stimulans in die richting naar het departement landbouw, waaronder dit initiatief valt, lijkt dan ook wenselijk.

Vraag 3: Wat doet uw school nu al om gezonde voeding te stimuleren?

Heel wat ouders weten niet wat hun school doet omtrent gezonde voeding. Hier liggen kansen voor een betere communicatie met en – zoals hierboven aangegeven- participatie van ouders.

Een gezond aanbod van voeding en dranken komt hier naar voor als een belangrijke actie. Sommige ouders geven expliciet aan dat ze vooral een gezond aanbod appreciëren:

“Bij mij vroeger op school was er een fruitautomaat. Ik zou het leuk vinden als dit voor mijn kinderen ook zou zijn. Gratis water ter beschikking stellen zou ook een meerwaarde zijn!”

Ook de prijs en het financiële aspect op scholen speelt een rol:

“Weinig tot niets Een paar keer per jaar krijgen de jongeren de kans een stuk fruit aan te kopen (€1 per stuk), wat niet echt motiverend is.”

Een ouder wijst op het feit dat bij elke actie op gezonde voeding wordt gelet. Het is belangrijk dat een actie niet eenmalig is, maar dat gezondheid een rode draad is:

“[...]Bij elke actie wordt er rekening gehouden met gezonde voeding.”

“een "gezond" ontbijt aanbieden een keer per jaar, met koffiekoeken en chocomelk :)”

Advies vanuit GO! ouders

- Aanbod van gezonde snacks en dranken als evidentie
- Gratis en toegankelijk drinkwater op school
- Een open gezondheidsbeleid
 - Communicatie over het eigen gezondheidsbeleid
 - Participatie over het gezondheidsbeleid